

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJU

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

PROSVETA PO EVANGELIJU

Ta mesec praznujemo god slovan-skih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. V letošnjem letu bosta dobila ta dva sv. moža prvo večje svetišče med nami. Lepo, da je to svetišče ravno v naši prestolici, v beli Ljubljani. Prav ta mesec se spominjamo tudi sv. Mohorja in Fortunata. Če bi ta dva služabnika Gospodova ne imela z nami nobene druge zveze kakor samo po družbi sv. Mohorja in po njenih knjigah, se jih že radi tega lahko s hvaležnostjo spominjamo.

Naj bo torej naša mesečna misel posvečena tistim, ki so med nami širili vse dobrote in sladkosti polno besedo Gospodovo. Evangelij je Gospodova beseda. In po evangeliju je prišla Slovanom prva prosveta. Pa ne samo Slovanom, tudi drugim narodom.

Zamislimo se v temno dobo poganstva. Tema in smrtna senca, kakor govori Caharija, oče Janeza Krstnika. Tema v glavi. Svet trepetja pred naravnimi silami, pred nevihto, pred vetrom, pred gromom in bliskom, pred toploto in mrazom. Tema v srcih. Brez ljubezni, drug drugega preganjajo, sovražijo. Tema v družinskem življenju. Oče sme zavreči svojega otroka, sme ga izpostaviti divjim zverem v hrano. Brezvestni trgovci kra-dejo, kupujejo in prodajajo človeške otroke v nezaslišano grozo sužnosti. Po naročjih razbeljenih malikov in med zobmi razdraženih zverin umirajo človeške žrtve. Stari, bolehave in siromašni ljudje ne najdejo nobene usmiljenja. Žival ne ravna tako s svojim, kakor človek s človekom ...

Prav imaš, Caharija: Tema in smrtna senca.

Ali je ne bo rešitve? Kako je človeštvo zdihovalo tiste dni! Pridi, Gospod, in nikar se ne mudi! Pridi in razveži vezi svojega ljudstva! Še tisti pogani, ki so imeli vsaj človeško čuteče srce, so odkrito priznavali, da je ni rešitve iz te groze in bede, če se sami bogovi ne usmilijo človeštva in mu ne pokažejo prave poti iz teme in smrtne sence.

Usmilil se je človeštva Bog, ki je svet tako ljubil, da je poslal svetu v pomoč in v rešitev svojega edinega Sina. Njegova beseda je luč v razsvetljenje nevernikov, je ljubezen do bližnjega, je čast božja. Res je tudi njegova beseda naletela na odpor, toda le tam, kjer je gospodarsko samoljubje in trma. Množice so ga pa poslušale, ker so spoznale, da govori kot tak, ki ima oblast.

Njegova beseda ni mogla in ni smela ostati prikrita, pozabljena, ni smela ostati za svet izgubljena. Poskrbeli so zato Gospodovi učenci. »Oznajujte evangelij vsem narodom.« Vsem. Takratnim in poznejšim. Če hočemo imeti res pravo Gospodovo sliko, res pravo njegovo besedo, potem ni drugače, kakor vsesti se je treba, napisati je treba Gospodovo besedo tudi poznejšim rodovom. In storila sta to Gospodova verna učenca Matej in Janez, storila sta to vneta pomočnika in spremljevalca apostolov, Marko in Luka. In še drugi so pisali sv. pisma, polna duha in ljubezni Gospodove.

Kamor je stopila noga Gospodovih poslancev, apostolov in misijonarjev, povsod je šla z njimi Gospodova beseda. Ne prikrita, ne v tujem, nepoznanem jeziku, povsod so jo prevajali v živ, ljudski jezik. Stari in novi narodi so jo slišali vsak v svojem jeziku, so jo brali vsak v svoji domači, razumljivi besedi. Grki v grškem, Goti v gotskem, ... Angleži, Francozi, Španci, Italijani, Nemci, vsak v svoji govorici. Nam, Slovanom, sta jo med prvimi tolmačila sv. solunska brata Ciril in Metod. In naš rojak, apostol rdečkožnatih Indijanov v Ameriki, Friderik Baraga, je ondotnim rodovom napisal besedo istega Gospoda v njih domačem jeziku. Narodni so številni, Gospod pa je eden in v raznih glasovih se vije in objemlje srca njegova beseda vse rodove na zemlji.

Povsod, kamor je prišla beseda, poslana na zemljo iz nebes, povsod je

vžgala. Nič čudnega, saj je bila beseda ljubezni. Povsod se je dvigala izobrazba duha in srca. Dvigala so se svetišča, hiše božje, poleg svetišč so vstajale šole, rastle so bolnišnice, sirotišnice, človeštvo se je dvigalo in rastlo v blaženi misli: »Otroci božji smo!«

Godilo se je, kakor molimo v molitvi v čast sv. Duhu: »Pošlji svojega Duha in prerajeni bodo in prenovili boš obličje zemlje.« Ljudje so se zavedali svojega dostojanstva, spoznavali so svoj namen na zemlji, dvigali so se v kreposti in v znanosti in še se bodo dvigali, dokler bodo šli za Gospodovo besedo.

Zdi se pa, da danes Gospodova beseda povsod popušča ... Tudi med Slovani.

Oh, kaj sem zapisal! Saj ni res! Gospodova beseda nič ne popušča. Ljudje jo popuščajo. Ljudje se hočejo spet pogrezniti v temo poganstva. Kadilo zažigajo pred svojim lastnim umom, klanjajo se pred malikom narodnosti, boja, moči, nadvlade. Štejejo se v narode prve in druge in tretje vrste, in kdo ve do katere vrste se bodo še štili.

To pa prinaša svetu zmedo in bedo, krizo in težke, žalostne čase. O Bog! In te čase smo morali dočakati tudi mi! Zakaj? Ker niso bili vsi poslušni evangeliju. Zakaj vsaka prosveta, ki nima svojega temelja v Kristusu in v njegovem evangeliju, je gnila, je trhla, nima prave opore in kljub morda navideznim uspehom nima ne pravih in ne trajnih sadov.

Zadnjo besedo pa dajmo našemu nepozabnemu Slomšku. Takole nam je zapisal o sv. Cirilu in Metodu: »Kdo nas Slovencev ne imenuje z veliko častjo in hvalo bratov Solunčanov, sv. Cirila in Metoda, dve prvi zvezdi verozakona in našega slovstva? Tisoč let svetita vsem Slovincem in bosta svetila našim narodom, dokler ne ugasne lepo ime matere Slave. Sveta vera jima je bila luč, beseda slovenska prva pomoč, da izobrazita veliki slovenski narod. Sveta vera in beseda materina sta tudi nam roki in nogi pravega napredovanja.« (Langerhole)

Dr. Miha Krek:

KATOLIŠKA AKCIJA

(Nadaljevanje.)

V Katoliški akciji bomo torej ne-
prestano vadili svoj um v globokem
in razsežnem spoznavanju verskih
resnic. Učili se bomo gledati vse do-
gajanje v nas in okoli nas le raz sta-
lišča katoliškega verskega nauka in
katoliške npravnosti. Urili se bomo na-
ravnavati življenje na Kristusa in
njegovo Cerkev. Skušali bomo vsak
po svoji moči voditi svojo okolico k
Kristusu, odbijali napade nasprotni-
kov, neprestano bomo nevarnosti,
ki prete katoliški kulturi, sproti iz-
trebljevali.

To delo bomo zmogli le kot kato-
liške osebnosti. Taka osebnost more
edina delati v apostolatu.

Kjerkoli se tak član Katoliške ak-
cije pojavi, že učinkuje s svojim zgle-
dom.

Brez zgleda nihče ne more skozi
življenje. Vedno kjerkoli nastopiš, kar
počneš in delaš, z vsem daješ nek
zgled. Človek dela in nastopa v druž-
bi drugih ljudi. Družba ga vidi in
opazuje. Kar družba vidi to ostane
v duševnosti vsakega opazovalca več
ali manj vplivno. Ljudje ne samo
sodijo o tem, kako delam in s tem
premišljujejo o meni in mojem zgle-
du, ampak se hote ali nehote mojega zgle-
da tudi navzamejo. Sredstvo zgleda
priporočajo največji učitelji Kat.
akcije kot najbolj neposredno učin-
kovit način, s katerim mora apostol
vplivati na svojo okolico. Gre torej
zato, da kot ljudje, kot člani družbe,
kot člani družine, stanu in občine, kot
delavci ali voditelji, kmetski sinovi
ali obrtniki, vsak povsod v tisti celici
življenja, v katero smo postavljeni,
živimo in delamo tako, da dajemo
dober apostolski zgled. Ker skuša
apostol biti lepa, močna in zdrava
osebnost, mora biti apostolov zgled
učinkovitejši, silnejši in trajnejši. Na
nas samih morajo ljudje videti in
čutiti, da je pri nas toplo, ko je zunaj
mraz, da je pri nas luč, ko je drugod
temna neizvestnost. Fant-apostol mo-
ra biti tak, da nehote vsak njegov
tovariš k njemu pride, se po njem
ravna. Tak, da si vsak želi biti mu
podoben in enak, tak da bi vsak rad
bil enako vesel, srečen, samozavesten,
kreposten, pošten pa zato pogumen in
odločen. Taka zgledna osebnost je
potrpežljiva, a zato ne manj krepka,
je popustljiva, a v dobrem vztrajna
in dosledna, je v boju za katoliško
stvar brezobzirna, a nikdar ne žali in
nikdar krivice ne stori. Taka osebnost
pomeni srečo za svojo okolico in se sa-
ma po sebi vedno bolj in bolj izpopol-
njuje za pravega delavca v vinogradu
Gospodovem. Zato negujmo apostolat
zgleda z vso skrbjo, z vso tenkovest-
nostjo, ljubeznijo in vztrajnostjo, pod-

pirajmo drug drugega v samovzgoji
za ta namen, opozarjajmo se med sa-
bo, veliko učimo in veliko molimo.

Največje misli in ideje za dobro iz-
vrševanje nalog katoliške akcije pa
vsekakor pridejo le v razgovoru z
Bogom samim, zato imajo prav tisti,
ki največjo pažnost polagajo na apo-
stolat molitve. Prav moliti, veliko
moliti in uspešno moliti je dar izred-
ne milosti, ki si jo moramo izprositi.
Apostolat molitve seže že dalj kot
apostolat zgleda. Molimo lahko za
ljudi, ki jih ne vidimo in nas ne vi-
dijo. Mati za sina pri vojaki, za hčer
v službi daleč od doma. Molitev nas
veže vse katoličane te zemlje, nas veže
celo z zmagoslavno in trpečo Cerkvijo.
Učinek prave molitve takorekoč ni-
ma meje ne po času in ne po kraju.
Omenimo posebej samo to; bodi naša
skrb, da se povsod vestno ohranijo
mnoge lepe navade skupnih pobožno-
sti in skupnih molitev, da se te slo-
venske navade ne izmalčijo v kake

plehke običaje. **Pospešujmo sploh
skupne molitve**. Urimo se mnogo
moliti za skupne namene. Je lepo in
prav, če človek zase, za svoje potrebe
in svojo pokoro moli, a še lepše in po-
polnejše je, če radi katoliške skup-
nosti tudi v molitvi predvsem ima v
mislih skupne potrebe vseh katoliča-
nov, blagor vse Cerkve, blagor naj-
bednejših in najrevnejših, skupne za-
deve svojega naroda, svojega stanu,
svoje občine in družine. Taka molitev
je molitev in žrtev obnemem. Zato radi
izročajmo Bogu v molitvah skupne
zadeve vseh Slovencev, vse katoliške
skupnosti, naše slovenske katoliške
kulture, našega javnega življenja, mo-
limo za voditelje naše in prosimo, da
bi bil naš rod izročen vedno vodstvu
ljudi, ki bi s srečno roko in veliko
sposobnostjo krmarili našo zgodovino
po božjih potih. Verujte, da nešte-
tokrat otroci za svojega učitelja, žup-
ljani za svojega župnika, bravci za
pisca in državljani za voditelja izmo-
lijo pravo, blagodejno in srečno misel,
da jo Bog izvede po tisti osebi kot
svojem orodju in tako razmeji zgo-
dovino ter okrene usodo na novo pot.
(Konec prih.)

PIJ XI. O KATOLIŠKI AKCIJI

Dne 30. maja je vatikanski dnevnik pri-
nesel pismo papeža Pija XI., ki ga je ta
naslovlil dne 14. februarja 1934. na škofo
v Kolumbiji. V pismu obravnava papež
Katoliško akcijo. Naš list prinaša progra-
matične točke iz tega pisma, kakor jih je
prinesla Kth. Kirchenzeitung (štev. 24).

Radi izredne delavnosti nasprotni-
kov vere, ki napravljajo toliko kvara
med ljudstvom, zlasti med delav-
stvom in med mladino, duhov-
ščina ne more biti več kos v borbi
proti tolikim širiteljem zla in njihovim
modernim sredstvom. Duhovščina za-
radi tega in radi ovir, ki mu jih stav-
ljajo razmere v svetu in nekateri
ljudski krogi, ne more večkrat storiti
prav ničesar tam, kjer bi bilo najbolj
potrebno in kjer so duše najbolj v ne-
varnosti. Zaradi tega potrebuje tiste
pomoči in sodelovanja vernikov, ki jo
je sv. oče vsekakor po navdihnjenju
božjem poimenoval »sodelovanje ver-
nikov pri apostolatu Cerkev« (v ta-
kozvani encikliki »Ubi arcano« o
Katoliški akciji). Tudi za laike namreč
velja ista zapoved ljubezni kakor za
duhovnike, zaradi katere naj na vse
načine delajo, da se preprečujejo
žalitve Boga in dušna škoda bližnjega,
kajti ne velja samo za duhovnike,
ampak za vsakega posameznika be-
seda svetega pisma: Bog ti je dal za-
poved glede bližnjega (Ekl. 17, 12).
Vsi, ki se zavedajo, da so Bogu
dolžni zahvalo za neprecenljivi dar
vere, imajo vzvišeno dolžnost, da
to vero širijo tudi v srcih drugih,

kajti »dobro stremi za tem, da se ši-
ri.« Dobri katoličani naj bi se prav v
časih spomina na odrešenje toliko
rajši pridružili vojski Katoliške akci-
je, ki ima namen, da milosti odre-
šenja kar mogoče razširi in Kristusov
kraljestvo miru utrdi.

V Katoliško akcijo so poklicani
vsi verniki, pa naj bodo katerekoli
starosti in kateregakoli socialnega
stanu, ker lahko vsi delajo v skriv-
nostnem vinogradu Gospodovem. Za-
to naj zbira v svojih vrstah mladino
in odrasle obeh spolov. Razvija naj
posebne delavske programe za raz-
lične socialne plasti (delavce, dijake,
akademike, uradnike, učitelje). Po-
trebno je opozoriti, da je **glavna na-
loga** Katoliške akcije predvsem v tem,
da skrbi v mladinskih četah — in
v kolikor je potrebno, tudi v skupinah
odraslih — za pravilno in temeljito
versko, moralno in socialno izobraz-
bo na temelju pobožnosti, klene za-
vednosti v javnem življenju, žareče
ljubezni do Cerkve in papeža, ker je
velikodušno sodelovanje pri apostol-
skem delu Cerkev možno samo pri
ljudih, ki živijo neoporečno krščansko
življenje, ki so prepričani in izvedeni
v resnicah verskih in gorijo od lju-
bezni do Jezusa Kristusa, našega Go-
spoda, ter do duš, ki so odrešene po
njegovi dragoceni krvi.

Iz vsega tega sledi, da ima Kato-
liška akcija enako kakor Cerkev —
čigar pomočnica je — povsem duhov-
ni in nadnaravni namen. Skrbi za

CERKEV IN SVET

zveličanje duš in vzpostavitev kraljestva Kristusovega. Da ta namen doseže, mora razvijati svojo delavnost v vse smeri. Zato se ne bo omejala samo na delovanje za blagor posameznika, da bi krščansko vzgajala posamezne vernike, ampak ji mora biti skrb za dobrobit vse družbe. **Za to pa mora vzgojiti apostole**, ki bodo sposobni, da bodo visoko poslanstvo Cerkev razumeli in bodo voljni to poslanstvo v vseh socialnih plasteh v vseh pojavih zasebnega in javnega življenja izvršiti.

Ker je prihodnost v rokah mladine in posebno študirajoče mladine, naj se tej posveti posebna skrb, da se ji s primerno šolo in verskim udejstvovanjem zbudi tisto prepričanje in navdušenje, ki bo na eni strani njej sami ščit in varstvo v ognju mladostnih strasti, na drugi strani pa vzgoji Katoliški akciji prav izvrstne vodje in borce za osvoboditev prihodnosti. Zato se naj celice Katoliške akcije ne osnujejo samo na univerzah in srednjih šolah, ampak v vseh kolegijih in vzgojnih zavodih, kjer se naj v teh celicah mladina poučuje, navaja, vzgaja za Katoliško akcijo.

Ni se treba bati, da bi Katoliška akcija uničila ali tudi oslabilo verske družbe, ki že doslej uspešno zbirajo mladino obeh spolov. Nasprotno, te družbe so dragocena pomoč Katoliški akciji. (Približno tako se je izjavil sv. oče skupini Marijanskih kongregacij, ko jim je rekel: »Vi niste Katoliška akcija, lahko ste ji pa v najboljšo pomoč.«)

KATOLISKA AKCIJA V KAMNISKI DEKANIJ.

Kakor smo že zadnjič poročali, so se za kamniško dekanijo stvorila tri okrožja za snovanje organizacije Katoliške akcije. Duhovniki spodnjega okrožja (Vodice, Mengeš, Domžale, Ihan, Dob, Homec, Rova) so imeli dosedaj dva sestanka (v Mengšu in dne 13. junija v Trzinu). Prihodnji bo na Rovah. Snovanje fantovskih »celic« (kakor jih imenuje Pij XI. v svojem pismu, ki ga v tej številki objavljam) se je deloma že pričelo. Lažje delo je tam, kjer imajo pravne člane v že obstoječih organizacijah, težje drugod, kjer tega ni; vendar je skušnjava pokazala, da gre tudi tam. Gre za specialno vzgojo in pouk najbolj sposobnih. V tem vidi sv. oče srčiko Katoliške akcije. Namene Katoliške akcije v širokih plasteh bomo — kakor pravi Pij XI. — dosegli z vzgojenimi in izsolanimi člani celic.

PRIHODNJI SKUPNI SESTANEK FANTOVSKÉ KATOLISKE AKCIJE

za kamniško dekanijo bo v nedeljo, dne 8. julija, ob 7. zjutraj v Grobljah. Dostop samo z vstopnicami. Sestanek bo do 1/2 9 zaključen. Na sporedu bo referat dr. M. Kreka in razgovor o dosedanem in bodočem razvoju organizacije po župnijskih celicah.

Preteklost preganjalcev katoličanov v Španiji. Španski list je prinesel zanimiv spis o preteklosti španskih preganjalcev Cerkev. Marcelin Domingo, bivši minister Azazinega kabineta, se je svoj čas pripravljajal za vstop v jezuitski red. Largo Caballero, bivšega socialističnega ministra, so brezplačno izsolali šolski bratje v Granadi. Martinez Barrios, predsednik vlade pred Lerrouxem in sedanji voditelj prostozidarjev, je bil gojenec šolskih bratov v Sevilli. Perez Ayala, bivši ambasador v Londonu, je za plačilo jezuite, ki so ga brezplačno izsolali, v posebni igri oblatil. Še tistim, ki so to delo gledali, se je zdelo preveč in so zahtevali, da igro umaknejo iz gledališča. Garcia Prieto, minister v vladi Azane, ima brata jezuita, njegove hčere vzgajajo redovnice v Bilbao, med sorodniki pa ima tudi polno duhovnikov. Sam Azana, ki nosi čast preganjalca cerkev, je študiral pri Avguštincah v Eskorialu. Stari Kranjci so trdili, da je janičar hujši kot Turek. So že vedeli zakaj. Po svetu je menda povsod enako.

Za katoliško časopisje: Ugledni španski katolik Miguel Baygual Angela-Bas je zapustil večjo vsoto denarja z namenom, da se vsakoletne obresti, ki znašajo 30.000 peset (Din 200.000), izročijo tistemu katoliškemu časopisu, ki bo največ naredil za širjenje nauka sv. Cerkev, za propagando Katoliške akcije in za versko izobrazbo katoličanov. Tisti, ki imajo premoženje, imajo večje dolžnosti do katoliškega časopisja, kot da odrinejo vsakoletno naročnino. Velja tudi za nas.

Italijanski ministrski svet je sklenil, da bo italijanska vlada prihodnjih 10 let prispevala znesek L. 500.000 za katoliške misijone na Kitajskem. Lansko leto je vstopilo v katoliško Cerkev 57.000 Kitajcev.

Velja tudi za inteligente: V New-Yorku je prestopil v katoliško Cerkev vladika Vladimir Aleksandrov, v Washingtonu Dr. Herbert Corry, načelnik biološkega inštituta državnega vseučilišča, na Dunaju bivši jud in vodja socialistov Dr. Karpeles. Bivši predsednik kitajske vlade Lu-Tseng-Tsian je stopil v red Benediktincev, v Milanu se je vrnil v Cerkev Bernardo Varisco.

Po naročilu sovjetske vlade je izdal F. Olesčuk knjigo: »Protiveski boj v novi petletki«. V knjigi so zbrani podatki o dosedanem uspehu brezboštva. Račun zanje ni razveseljiv. Mož pravi, da imajo moški člani kolhozov (komunističnih poljedelskih obratov) do 90% še v svojih stanovanjih verske podobe, ikone. Treba bo še druge in tretje petletke, če bodo

hoteli izruvatı vero iz ljudskih src.

Če imajo brezbožneži moč v državi. Koliko upostošenje duš je napravila social-demokratska vlada na Dunaju po vojski, postaja vedno bolj jasno. Kot je znano, velja katoliški zakon toliko časa, dokler živi eden izmed poročencev. Seveda je to življenje zvezano z žrtvami, katere niso vseč onim, ki hrepenijo po svobodni ljubezni... Po prevratu leta 1918. je takratni social-demokratski dunajski župan Sever dovoljeval pred državo katoličanom razporoko, da bi jih s tem navezal tudi na socialno demokratsko stranko. Ko je po sprejetju ustave bil Dunaj ločen od Nižje Avstrije in je postal dunajski župan tudi deželni predsednik, se je ta navada ohranila in tako je nastalo na tisoče takozvanih »Severjevih zakonov«. Sodišča so te zakone smatrala za protizakonite in jih odklanjala. Vodstvo stranke je nato katoličanom svetovalo, naj izstopajo iz Cerkev in postanejo brez konfesije. Pritisk oblasti in stranke je sedaj ponehal in Dollfuss-ova vlada je zahtevala, naj ti ljudje prevzamejo eno izmed priznanih veroizpovedi. Ljudje bi se sedaj radi vrnili v Cerkev. Očividci pripovedujejo, da prosijo dobri, mehki ljudje s solzami v očeh za zopetni sprejem, vendar svoje druge žene z otroci ne morejo vreči na cesto. Cerkev pa jih radi zadržka prvega veljavnega zakona ne more sprejeti, ne poročiti in tako tavaajo ti reveži sedaj okrog. Arbeiter Zeitung, ki izhaja sedaj v Brnu, pravi, da je zadnje čase zaprosilo 11.000 oseb za sprejem v protestantsko cerkev, ki priznava ločitev zakona. To je sedaj težko vprašanje, katero premišluje Cerkev, katere so tudi te duše izročene. (Šavli.)

Zakon o zatiranju spolnih bolezni ki stopi v veljavo 1. julija 1934.

§ 9.

Moški, ki stopa v zakon, mora izročiti za poroko pristojnemu oblastvu zdravniško potrdilo, iz katerega je razvidno, da ne boluje za spolnimi boleznimi.

Državni in samoupravni zdravniki izdajajo ta potrdila siromašnim osebam brezplačno.

ženska, ki ve, da je okužena ali pa more po oklnostih to domevati, pa vendar sklene zakon, se kaznuje (§ 256).

Duhovnik ne sme poročiti, če ženin ne predloži takega potrdila.

UREDNIŠTVO. V današnji številki je odpadel otroški kotiček. Kakor smo izvedeli, je striček zbolel. Ko se okrepi, se bo gotovo spet oglasil.

Z našega razgledišča

KAMNIK. V Kamniku se je letos prav lepo obhajal praznik presv. Srca Jezusovega. Cerkevno predstojništvo se je potrudilo, da kar mogoče lepo proslavi ta lep dan. Zjutraj ob pol šesti uri je imel v nadžupni cerkvi preč. g. dekan lep cerkven govor o presv. Srcu Jezusovem, ob sedmih zvečer pa preč. g. kaplan. Oba govora sta vnela vernike k večjemu češčenju presv. Srca Jezusovega, ki je za naše čase tako potrebno in tolažilno. Po pridigi je bila slovesna sv. maša s krasnim petjem, zvečer pa pete litanijske. V glavnem oltarju je meseca junija krasna slika presv. Srca. — V frančiškanski cerkvi je bila ob 7. uri slovesna sv. maša in zvečer pete litanijske. Za mesec junij krasi glavni oltar lepa slika, kako se prikazuje presv. Srce sv. Marije Alakok z besedami »Poglej to Srce, ki je ljudi tako goreče ljubilo.«

ST. GOTARD: V nedeljo 17. junija je bila slavnost prvega sv. obhajila, 11 dečkov in 6 deklic je prvokrat prešlo Jezusa v svoje srce. Vsi drugi šolarji so spremili prvoobhajance v cerkev in so z njimi vred pristopili k mizi Gospodovi. Matere prvoobhajancev in med njimi tudi dva očeta so dali lep zgled svojim otrokom, da so ob tej priliki prejeli sv. obhajilo. Razume se, da so bili prvoobhajanci tudi pogoščeni in prejeli lepe podobice v trajen spomin tega veselega dogodka. — Isti dan popoldne pri litanijah je bil sprejem v Marijin vrtec. — Za sklep letošnje sezone so priredili naši igralci dve igri »Lažizdravnika« in »Trije tički«

v nedeljo 24. junija. Kljub vročini je bila udeležba prav povoljna in navzoči so imeli dovolj prilike, da so se zopet enkrat pošteno nasmejali.

V zadnjem času se v našem okolišju večkrat čuje — o tatovih in tatičih, — ki večkrat kje kaj izmaknejo. So pa tako predrzni in razsipni, da prežagajo streho in odprtino namažejo s slanino. Upamo, da so že prišli v roke varnostnim organom.

PECE. V nedeljo, 27. maja, smo imeli slovesnost, ki nam je vsem ostala neizbrisno v spominu. Kip Marije Pomočnice, ki se nahaja v župni cerkvi, je bil kronan in blagoslovljen in se je nato vršila procesija s kronano Marijo Pomočnico po vasi. Po procesiji se je v cerkvi pred Najsvetejšim ponovila krstna obljuba in se je vsa župnija posvetila Mariji Pomočnici. Vsa slovesnost se je v kljub deževnemu vremenu lepo izvršila. Dve mali deklici, napravljene v angelčke, sta nesli v cerkev obe kroni: Jezuščkovo in Marijino in dvanajst drugih belo oblečenih malih tovarišic z vencem na glavi je spremljalo kronano Marijo. Kip Marijin so nosili štirje dečki šolarji. Ves čas med procesijo je prepeval cerkveni pevski zbor Marijine pesmi. Četudi je deževalo, je bilo ljudstva toliko, da vsi niso mogli v cerkev. — In sedaj imamo, hvala Bogu, Marijo Pomočnico doma, v domači župnijski cerkvi z istimi odpustki dne 24. vsakega meseca kakor na Rakovniku.

IZ PEČ naznanjata Levičnik Anton, posestnik na Preteržu, in njegova žena Pavla, da je njih sedem mesecev stari sinček Stefan nepričakovano ozdravel. Bil je nevarno

bolan, tako da ni mogel več uživati hrane in ne spati in skoro bi bil že izhiral. Dne 3. junija so ga prinesli pred Marijin kip v župno cerkev, kjer je dobil blagoslov Marije pomočnice in začeli z devetdnevno po navodilu sv. Janeza Boska. V treh dneh se je otroku zboljšalo in je sedaj po treh tednih trden, živahen in vesel, lahko uživa vsako hrano in dobro spi. Naj bo Mariji Pomočnici tu izrečena očitna zahvala.

STRANJE. Ze nad mesec dni pogrešamo nekega moža iz Stahovce. Šel je od doma in se več ne vrne. Vsi slutijo, da je šel skoro gotovo v smrt. Najti ga pa ne morejo nikjer. — V petek, dne 22. junija, je preteklo prvih sto let, odkar je bila posvečena sedanja župna cerkev v Stranjah. Kljub delovnemu dnevu smo v precej obilnem številu napolnili ta dan svojo farno cerkev in smo se udeležili zahvalne službe božje za vse milosti, ki smo jih mi in naši predniki v teh 100 letih na tem sv. kraju prejeli. Cerkev je začel prezidavati takratni dušni pastir v Stranjah, g. Blaž Lipovec. Dne 22. junija 1834. pa je škof Anton Alojzij Wolf posvetil cerkev in oltar. V teh sto letih je pastirovalo v Stranjah osem duhovnikov. Prvi je bil že omenjeni B. Lipovec, za njim Regel Jožef, Pretnar Jožef, Kmetič Mihael, (rojak g. Regela in njegov tovariš v smrtnem spanju na našem pokopališču), Gregor Malovrh, Molj Janez, Cegnar Jožef in sedanji župnik, ki to vrsto zaključuje in podaja roko novemu stoletju. Vsi ti duhovniki so opravili v tej cerkvi najmanj 35.000 maš in če je bila vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik le po ena pridiga, jih lahko

Noni in Mani

Islandska dečka. Povest — Nadaljevanje.

3. Ribarjenje.

Ker sva videla, da so pogledi vseh obrnjeni na naju, sva skušala čoln voditi kar moči brezhibno.

Osemletni Mani je sedel samozavestno pri krmilu kakor izkušen mornar. Jaz pa sem udarjal z vesli, kar se je dalo lepo.

Ko sva bila že precej daleč od ladje, napnem vse svoje moči in rezala sva mirno, kot žamet mehko vodo tako brzo, da se je snežnobelo penila gor do prednjega krna.

Ko sem se naveslaril, da sem bil že utrujen, sem potegnil vesli iz vode, ju držal nad vodo in prepustil čoln samemu sebi.

Krasno je bilo tako drčati čez mirno vodo.

»Kako ti je všeč vožnja?« vprašam brata.

»O prav prijetno je. Toda kako lepo je bilo vendar pri Francozih!«

»Da, in zdaj tudi vemo, kaj so nameravali. Samo fotografirali so naju hoteli. Na ta način vzamejo — če že ne naju samih — pa vsaj najino fotografijo s seboj na Francosko.«

»Da,« pravi Mani, »gotovo so samo to nameravali. Ampak reči moram, njih potica gre prav v slast.«

»O, ne bodiva tako sladkosnedna, Mani! Glejva rajši, da naloviva nekaj rib.«

»Dobro. Pa najprej morava dobiti pripravno mesto.«

»Tukaj je dobro. Le lepo mirna bodiva in vrziva ribico s trnkoma.«

Že daleč iz zajede sva bila prišla v precejšnjo razdaljo od pristanišča, kjer so bile tuje ladje. V nepremišljenosti sva pozabila opominov, ki so nama jih dali starši in sstara Tordis.

Vesli potegnem v čoln, nato pravim bratu:

»Predlagam, da ostaneva tukaj samo tako dolgo, da ujameva za vsakega naših domačih po eno ribo: eno za očeta, eno za mater, eno za sestro, eno za dekle in po eno za naju, to je skupaj šest. — Nato poveslava proti severu, do konca rtiča Oddeyri, tam poskusim s flavto privabiti ribe.«

»Prav,« odvrne Mani, »tako narediva!«

Vzamem svinčeno ribico in jo vržem v vodo.

»O daj, da ujameva ja z prvo ribo,« poprosi malček.

»Lahko, če želiš, pa ta bo za mamó

in mama, saj veš, ima najrajši plošče.«¹

»Dobro,« pravi Mani, »potem ujamev ploščo.«

Svinčena ribica se je potapljala vedno bolj in bolj, dokler ni dosegla dna. Vrvico podam Maniju, ki si jo ovije na roko in jo nato za čevelj visoko potegne navzgor. Vedel je namreč, da so plošče v tej višini.

Sedaj gleda pozorno kakor ris.

Medtem vzamem jaz iz žepa malo francoske dobrote; šla mi je v slast.

Tedaj zakliče Mani:

»Plošča je pograbila!«

»Potegni vrvico gor!«

Začne vleči gor, toda kmalu zakliče:

»Oprostila se je. Ni je več na trnku.«

»Nič ne de, Mani, saj je tu še dosti rib. Spusti vrvico zopet dol, boš videl, da kmalu pride druga in popade trnek.«

Trnek še ni bil na dnu, ko vzklikne:

»Noni, že zopet ena.«

»Zdaj pa, Mani, bržčas ne bo plošča, ker trnek nikakor še ni tako globoko. Najbrž si ujel pomuhlja. Je li velik?«

¹ Plošča je nenavadna riba. Ker poležava vedno na isti strani na morskem dnu, se kosti v glavi tako zasučejo, da ima oboje oči na eni strani.

cenimo spet najmanj na 6500 cerkvenih govorov. Dva rojaka novomašnika sta v teh sto letih stopila pred Gospodov oltar. L. 1843. g. Prelesnik Florijan (roj. 29. apr. 1813., umrl 21. nov. 1895. v špitaliču), leta 1858. pa Škerbinc Jožef (roj. 15. marca 1831., umrl pa leta 1897. v Vogrčah na Koroškem), tretji je pa pred novo mašo umrl in je pokopan na našem pokopališču. Ta je dne 10. dec. 1840. rojeni Goltes Tomaž, ki je dne 28. julija 1871. umrl in ima v škarpi vzdian, pa že nekoliko zabrisan spomenik. Ne bilo bi napačno, če bi se ga kdo malo usmili in ga dal prenoviti. Ker ta gospod ni mogel zapeti nove maše, ga je pa leta 1910. nadomestil g. Cegnar Janko, nečak g. † župnika Jos. Cegnarja in sedanji moravski dekan. K poročnemu oltarju je v dobi prvih 100 let pristopilo 688 parov; rojenih je bilo 3466 otrok, ki so bili v pretežni večini krščeni v domači farni cerkvi; poslovalo se je pa od svojih 2211 župljanov, katerih trupla' so skozi cerkvene prostore poromala na spodaj pod cerkvijo ležeče farno pokopališče k večnemu počitku. Ko bi kamen in les znala govoriti, bi povedala še to, koliko ljudi je z Bogom spravljenih zapustilo tukajšnja spovednico in koliko jih je klečalo leto za letom pri obhajilni mizi. Potem pa še cela vrsta vzdihov, molitev in prošenj, ki so skozi ta leta odhitevala od tu proti nebu. Kdo bi mogel prav preceniti srečo in blagoslov vsake župne cerkve za župnijo samo pa tudi za sosednje kraje! Župna cerkev je hiša božja, stalno bivališče božje med nami, središče in ognjišče duhovnega življenja v župniji, njeno srce je. še nekaj. Na Rovih so to leto prenavljali

svojo župno cerkev. Pa je zapisano v poročilu (glej Naš list, štev. 6), da je vse stroške za prenovitev cerkve prevzel neznan dobrotnik. Ko smo to brali, nam je prišlo nehoti na misel: »Ko bi tudi mi za našo cerkev mogli najti takega neznanega dobrotnika!«

HOMEČ. Meseca maja smo začeli v cerkvi z ljudskim petjem tudi pri sv. maši. Šlo je dobro. Odslej bomo vsako prvo nedeljo v mesecu imeli cerkveno ljudsko petje tudi pri sv. maši.

Dne 18. junija smo pokopali Ivano Šarec, posestnico na Homecu. Pokojna je bila dobra članica Marijine družbe in 3. reda. Imela je raka in je veliko trpela, a je trpljenje vdano prenašala. Utrujena od mučnega trpljenja na tem svetu naj uživa večni pokoj!

V juliju so umrli:

Janez Prešeren, Homec 12., † 22. 7. 1918.
Jurij Šesek, Šmarca 37., † 27. 7. 1918.
Jakob Žebovec, Šmarca 16., † 24. 7. 1920.
Marija Vidmar, Šmarca 19., † 12. 7. 1921.
Franc Jerman, Homec 40., † 16. 7. 1923.
Franc Golob, Preserje 21., † 18. 7. 1926.
Janez Šarec, Preserje 2., † 3. 7. 1927.
Marjeta Smrekar, Preserje 27., † 10. 7. 1928.
Marija Pogačar, Preserje 25., † 17. 7. 1929.
Janez Prešeren, Homec 12., † 27. 7. 1929.
Marija Pogačar, Homec 38., † 22. 7. 1930.
Vencel Starič, Homec 47., † 1. 7. 1931.
Valentin Zor, Homec 1., † 19. 7. 1931.
Helena Burja, Nožice 10., † 12. 7. 1933.

ČESNJICE. Pri nas odslej ne bo več takozvane škapulirske nedelje, ampak bomo vso pobožnost opravili vsako leto na škapulirski dan. Zato bo že letos nedelja 22. ju-

lija navadna nedelja z navadno službo božjo, kar bodi s tem naznanjeno zlasti vernikom iz sosednjih župnij.

DOMŽALE. Od 7. do 10. julija bodo v naši župniji duhovne vaje za dekleta. Vodil jih bo g. misijonar Tavčar iz misijonišča. Dnevni red se bo sproti oznanil. V torek, dne 10. julija (zadnji dan duhovnih vaj) je celodnevno češčenje Najsvetejšega.

MENGES. 50 letnica Mengeške godbe. Veliki plakati nam oznanjajo proslavo petdesetletnice naše godbe s sledečim sporedom. V soboto, dne 7. julija: ob 20 koncert godbe in pevskega zbora na dvorišču g. Stemberger in Mellitzerja. V nedeljo, dne 8. julija: budnica, 9.25 sprejem gostov na kolodvoru, 10 sv. maša na prostem, po maši slavnostno zborovanje, 14.30 spreved vseh gostov, društev, narodnih noš in kolesarjev po trgu, 17 koncert združenih godb Tržič, Vrhnika, Vič, Kamnik, Domžale na veseličnem prostoru. Po končanem sporedu veselica brez plesa na vrtu tov. g. Dornika.

ZAPRTE DUHOVNE VAJE V LICHTENTHURNOVEM ZAVODU V LJUBLJANI BODO:

Od 12. julija do 16. julija za gospodične učiteljice in uradnice. — Od 12. avgusta do 16. avgusta za dekleta; — od 25. avgusta do 29. avgusta zopet za dekleta. — Prijavite se čimprej osebno ali pismeno vodstvu Lichtenthurnovega zavoda, Ljubljana, Ambrožev trg št. 8. — Začetek zvečer prvega dne. Oskrbnina za vse dni 100 Din. — Duhovne vaje bodo vodili gg. misijonarji sv. Vincencija Pavelskega.

»Ne, precej majčken bo, ker čutim na vravici malo sile.«

»Škoda! Toda le brž potegni.«

Mani sluša in kmalu privleče čez rob čolna majhnega utripajočega pomuhlja in ga spusti poleg klopi na tla.

»Poglej no, kako smešno,« vzklikne, ogledujoč si ribo natančneje. »Na nosu ima črno liso.«

Previdno iztaknem ribi trnek iz ust. Prebodeno je imela spodnjo čeljust ob strani.

»Čuj, Mani! Dajva ubogi živalici še živeti. Tako mlada je še. Saj si hotel vjeti ploščo in ne pomuhlja.«

»Da,« odvrne Mani, »to nama priinese srečo.«

Vržem torej ribo v vodo in ko bi trenil, švigne v globino.

Zdaj spusti Mani vravico z dvojnimi trnkami zopet v vodo. Komaj dve minuti in že zakliče:

»Že zopet imam eno!«

Zdaj je bila v resnici ploščica.

»Za mater«, reče, vzame premeta-vajočo se ribo s trnka in jo položi v čoln.

»Zdaj pa lahko še ti, Noni, ujameš drugih pet!«

»Prav rad,« odvrnem in spustim svinčeno ribico najprej do dna. Nato jo potegnem zopet za nekaj metrov kvišku, zakaj hotel sem nalo-

viti samo pomuhlje in te je najti navadno v tej globini.

Kmalu čutim, kako neprestano nekaj vleče in poteza, tako da je moralo spodaj rib kar mrgoleti.

Venomer so popadale trnek, a ne da bi se ujele. Pa ni trajalo dolgo, ko začutim, da nekaj močno vleče za vravico.

»Zdaj imam velikega pomuhlja«, pravim in brž potegnem vravico gor. Mani pozorno gleda.

»Ne! Lej no, Noni,« zakliče, ko potegnem svojo lov iz vode. »Dve ribi si hkrati ujel.«

In res sta viseli dve ribi na dvojnem trnku, ena velika in ena majhna.

Najprej položim večjo poleg ploščice. Bila je skoro dva čevlja dolga.

Ko manjšo snamem s trnka, nehote obstanem. Imela je črno liso na nosu prav kakor tista, ki sva jo vrgla nazaj v vodo. Še bolj se začudim, ko zazapim, da je ob čeljusti ranjena. Bila je v resnici ista riba ko prej. Tudi Mani se začudi in reče:

»To je pa res zanimivo. Pa to pot jo obdrživa, Noni.«

»Dobro. Naj bo torej tvoja, večja pa za očeta.«

Potem sem lovil dalje in v manj ko desetih minutah sem ujel še druge tri.

Zopet sem prijel za vesli. Mani je

sedel h krmilu in kmalu sva plula hitro proti severu.

Ko priveslava do rtiča Oddeyri, potegnem vesli v čoln in malo počijem; zakaj zelo sem se spotil. Čoln je plaval mirno po globoki vodi. Vse je bilo tiho, nobenega glasu od nikoder.

A tukaj je bilo nevarno mesto. Ob oseki se je valila voda z veliko silo iz zajedi v odprto morje, o plimi pa je bil tok morja proti bregu večkrat tako močan, da je voda segla visoko na breg.

Onstran rtiča se je velika zajed močno širila in še dalje proti severu je bilo Atlantsko morje.

Zato sta nama oče in mati odločno prepovedala veslati na sever okoli nevarnega rtiča Oddeyri. Tega midva tudi nisva hotela, a bila sva že blizu opasnemu mestu. V mladostnem brezskrbju sva se tako utopila v svoje načrte o igranju na flavto in o ribah, da nisva na nič drugega mislila.

Vzamem flavto in rečem Maniju:

»Zdaj pozor, glej v vodo in dobro pazi na ribe, jaz bom pa sviral. Glej, ali morda pridejo na površje.«

»Dobro, Noni; a zdaj začni svirati.«

Mani se nasloni čez rob čolna in jaz začnem svoje najlepše.

DELA VSTVO ZA SVOJE PRAVICE

VELIČASTEN PROTESTNI SHOD KRŠČ. DELAVSTVA NA HOMCU PRI KAMNIKU

Na poziv jugosl. strok. zveze se je v nedeljo 17. t. m. zbralo po deveti maši na Homcu pri Kamniku do 300 delavcev od Domžal do Kamnika, da na javnem shodu, ki je takoj po končani sv. maši zboroval pred društvenim domom pod milim nebom, protestirajo zoper nakane jugoslovanske buržuazije, ki hoče po tajnih potih spraviti delavce in nameščence še ob tiste skromne pridobitve, ki jim jih je zajamčil novi obrtni zakon iz leta 1931. Shod je otvoril strokovni tajnik iz Ljubljane tov. Lombardo Peter, ki je imenoval za zapisnikarja tov. Borca. Nato je tov. Lombardo v polurnem govoru razložil vse tiste važne določbe, nad katere so se tajno spravili poslodavci, zahtevajoč, naj se obrtni zakon v teh točkah na škodo delavcev in nameščencev izpremeni. Mi, ki smo pred kratkim doživeli težak mezdni boj v tovarni upognjenega po-

hištva Remec et Co. v Duplici, smo njegova izvajanja pač lahko razumeli. — Drugi govornik tov. France Žužek nam je naslikal vso sebičnost pridobitnih krogov, ki jim ni ne do režimov, ne do države, ne do človeške družbe, marveč samo za profit. Zato pa je življenje neprestan boj, ki ga mora biti delavstvo zavestno in dosledno. Za ta boj se je treba pripravljati, kajti le delo iz dneva v dan, načrtno delo, izvajano do zadnje doslednosti, nam je porok za uspeh. Vse, kar je trajne veljave je zrastle v trudu in znoju.

Na koncu shoda je tov. Lombardo utemeljil protestno resolucijo, ki je bila ob burnem odobravanju soglasno sprejeta. Kamniški kot se je vzdramil in smo na delu, da se trdno oklenemo Jugoslovanske strokovne zveze.

TURISTIKA

Beseda ob pričetku turistične sezone.

Nič novega ne bomo povedali, če povemo, da je pohajanje naših gor dvorezen meč. V materialnem oziru je gotovo dobro, če prihajajo tujci in prineso kak dinar v kraje, kamor dinar težko zaide. Zato so pa drugi računi bolj žalostni.

Nič čudnega. Turisti in izletniki, ki obiskujejo naše kraje in planine, so po večini mladi ljudje ali pa ljudje, ki imajo denar in si lahko v letoviščih privoščijo počitek v letni vročini. Kaksno mnenje o dostojnosti imajo ti ljudje, je znano. Med seboj so si zelo podobni, zlasti v vprašanih odnosu obeh spolov. Oboji zahtevajo svobodo. Kar se godi po planinah in v krajih, ki vodijo na planine, je nezaslišano in človek bi tega ne verjel, če bi mu ne pripovedovali ljudje, ki so verodostojni in uživajo avtoriteto, ki jim jo moramo priznati. Pri nas hodi pač veliko nevzgojenih ljudi obeh spolov po planinah — pravi znani planinec Janko Mlakar.

To obnašanje ni več krščansko življenje, ampak bije v obraz vsakemu bon-tonu (lepemu vedenju). Po planinah srečujemo (so častne izjeme) porušene vse ozire na dostojnost. Kdor jih opozarja na dostojnost, ga z zasmehom proglašajo za nazadnjaka, za človeka, ki življenja ne pozna.

Jasno je, da ima tako obnašanje svoj vpliv na domače prebivalstvo, zlasti na mlajše in najmlajše. Nagon posnemati »gospodo«, naravno nagnenje k slabemu, vse to združeno podira dobre navade, ki so jih očetje v stoletjih v boju s samim seboj izvojevali. Najbolj žalostno je, da si ta kuga krči pot v kraje, ki so bili znani po svoji poštenosti in vzornem družinskem življenju.

Liberalna javnost je s tem obnašanjem zadovoljna, saj to življenje sama živi. Če

se ta javnost kdaj oglasi, se oglasi s tem, da kaže dobiček, ki ga taki ljudje puščajo na deželi. Njeno načelo je: treba se je temu privaditi in ljudje, ki pri tem zaslužijo, si tako mnenje kmalu prilastijo. Zato smo pa mi katoličani tembolj dolžni v svoji vesti zavzeti svoje stališče. Ali naj molčimo in tarnamo, da se ne da nič pomagati, ali pa se temu zlu odločno uprimo in povejmo: Več kot denar nam je narodno pošteno življenje. Tudi v tej stvari se moramo odločiti, kot se moramo odločiti večkrat v življenju: svet ali duša, nebeško kraljestvo ali zemlja. Naš narod je v zgodovini pogosto pokazal, da se zna odločno postaviti za svojo dušo. To je lepa stran naše narodne zgodovine. V pretečenih stoletjih za časa protestantizma, prosvitljenstva, liberalizma, smo dokazali, da imamo rajši pošteno revščino, kot v grehu pridobljeno bogastvo, rajši v revščini v službi križa, kot v obilnosti brez Boga. Ta zgodovina mora tudi danes zmagati. Naša poštenost ni na prodaj, za judežve groše ne prodajamo duš svojih otrok, ne poštenja svojih žena. Katoličani smo in verujemo v zmago duha nad mesom. Nemoralnost je vsak narod drago plačal. Fraze naj nas ne slepijo; mi vemo, napredno je tisto, kar je dobro. Kaj pa je dobro, to nas uči Cerkev, ki tak način življenja obsoja. Strahovati se ne damo, v svoji hiši hočemo biti svoji gospodarji. Osvojimo si javno mnenje, ki naj napravi vsaki nemoralnosti konec. (Šavli.)

Znamenja v kamniški okolici.

K značilnostim, ki dičijo slovenske pokrajine, se morejo tudi prištevati številna znamenja ob cestah in križpotih. V Kamniku je več takih znamenj in kapelic. V predmestju Podgoro ob mostu, pod starim gradom stoji takozvano »šafarjevo znamenje.« V kapelici se nahaja lepa slika umirajočega Jezusa, nad sliko kip žalostne Matere božje. Pred sliko pa kip sv. Janeza Krstnika.

Ustno izročilo trdi, da če je kdo težko umiral, so dali za olje za luč v tej kapelici in je bolnik lažje umrl. Na kresni večer je navada, da pojo pri tem znamenju in ga lepo okrase z vencii. V bližini kurijo kres. Nad kapelico visi stara slika iz l. 1794., ko je neka deklica nabirala jagode pa je padla s starega grada na cesto zraven mostu. To znamenje nas tudi spominja na nekdanjo grajsko kapelo sv. Janeza Krstnika na starem gradu. Zadnjič se je darovala sv. maša v tej kapeli l. 1749. Dovoljenje za sv. mašo je prišlo namreč še od oglejskega patrijarha (takrat še ni bila ustanovljena ljubljanska škofija) l. 1208. kakor čitamo v »Valvazorju.«

Na Grabnu je prav lepo znamenje iz novejših časov, pri vhodu v smodnišnico s kipom sv. Barbare. Malo naprej v predmestju pa še eno z lepim kipom Device Marije. Posebno prijazno je zvečer, ko je lepo razsvetljeno. Kjer se gre na Perovo, je dala postaviti ga. Dornikova lepo znamenje s kipom presv. Srca Jezusovega. Veliko ljudi gre vsak dan mimo v tovarno »Titan« na Perovo. Pri vhodu v Kamnik pri Pavličevi hiši, je stalo več let lepo znamenje, s podobo Križanega. Škoda, da jo je podrl nek avtomobil. Ostal je samo podstavek. Malo naprej od kolodvora stoji takozvano »Krvavo znamenje« iz l. 1510. (Gotski slog).

Nekatere hiše so tudi včasih in še sedaj krasile s slikami ali podobami. Kaplanija ima nad vratmi sliko dobrega pastirja, mežnarija relief z jagnetom. V samostanski ulici ima neka hiša star Marijin kip okrašen z zelenjem. Na Grabnu je tudi lepa podoba Križanega. V novem trgu je novejše znamenje sv. Antona na lepem prostoru.

Specerijsko blago, steklo
porcelan, železo
cement in
umetna
gnojila

JOS. SENICA
:: DOMŽALE ::
podr. Moste pri Kom.
Najnižje cene!

Ako potrebujete
dobre peči,

oglasite se
pri **Franc Kosmaču**
v **Velikem Mengšu**
(cesta na Moste)

kjer boste dobili najboljše in najcenejše PEČI, izdelane od domačih družinsk. članov-strokovnjakov, zato brez konkurence v delu kakor tudi v ceni. Proti jamstvu tudi na odplačila.

MARIJA POMOČNICA V PEČAH

CERKVENI GOVOR

ob priliki kronanja in blagoslovitve kipa Marije Pomočnice v Pečah, dne 27. majnika t. l.

Glej tudi poročilo iz Peč na 4. strani.

Predragi v Kristusu! V osmini smo praznika presv. R. T., kateri se obhaja v sveti Cerkvi z vso slovesnostjo, ko Zveličar, spremljan od vernega ljudstva v procesiji blagoslavlja in deli nebeške milosti. — Obhajamo pa danes osmino še druge procesije, ki se je vršila pri nas v Pečah, ko so nam gospod iz Ljubljane blagoslovili in kronali kip Marije Pomočnice in smo mnogostevilno zbrani spremili Marijo v procesiji skozi vas in nazaj v cerkev. Na tri stvari bi vas danes rad opozoril, namreč na deževno vreme, ki je bilo danes teden, na kip Marije Pomočnice in na dolžnosti, ki jih imamo sedaj do kronane Marije.

1.

Zeleti in pričakovali smo lepega vremena, da bi se vsa slovesnost tudi na zunaj lepo izvršila, pa nam je ljubi Bog poslal dež. Že prejšnji večer, ko smo šli gospodu iz Ljubljane naproti do Moravč, se je vlila taka ploha, da je bilo treba na poti iskati strehë in vedriti. Najbrž je imel pri tistem nalivu hudobec vmes svoje kremplje, ki bi gotovo rad preprečil vso našo slovesnost in našo pobožnost do Marije. — Drugi dan v nedeljo, čimbolj se je bližala ura blagoslovitve in slovesnega obhoda, tembolj je deževalo. Bil je to dež krotek in pohleven, tako da se je procesija le izvršila. Kaj naj si mislimo o tem dežju, dragi verniki? Da je bila tu božja roka vmes. Saj se v sv. pismu primerja božji blagoslov in milost od zgoraj s pohlevnim dežjem, kakor poje sv. Cerkev ob rojstvu božjega Zveličarja: »Sicut pluvia in vellus descendisti — prišel si kakor blagodejen dež na suha tla.« — Letos, o Veliki noči, ko je bil sv. Janez Bosko proglašen za svetnika in so množice na trgu pred cerkvijo sv. Petra čakale na blagoslov sv. očeta, je med tem blagoslovom tudi deževalo. Ko so kmalu potem v Turinu imeli proslavo sv. Janeza Boska, se je med dežjem vršila procesija z relikvijo svetnika, in zanimivo je gledati sliko, kako nepregledna množica vernikov z dežniki nad glavo spremlja svetnika, ustanovitelja zavoda in cerkve Marije Pomočnice v Turinu. Med dežjem torej je blagoslavljal sv. oče verno ljudstvo v Rimu, med dežjem je delil nebeški blagoslov sv. Janez Bosko, med dežjem je rosila nebeške milosti tudi nam kronana Marija Pomočnica. In še to: Marija kot ponižna dekla Gospodova

je hotela, da se je vršil njen obhod skozi vas bolj skrito, med dežniki, ne pa da bi se lesketala njena krona na soncu ob lepem vremenu. Hotel je pa tudi ljubi Bog nas ohraniti lepo ponižne, ker ob sijajnem vremenu bi marsikoga premagal napuh, da bi si mislil: v Pečah se pa le postavimo. Sicer pa — saj bomo procesijo s kipom Marije Pomočnice zopet imeli, ko bo obletnica, ko se zopet približa njen praznik, ki se obhaja vsako leto dne 24. majnika. — Res je, da smo molili tudi k Mariji za lepo vreme. Toda ali nas Marija morda ni uslišala? Kmalu po končani slovesnosti je posijalo sonce in ste imeli potem med tednom suho vreme, da ste ga bili veseli, ker ste ga potrebovali pri delu na polju. In še več! V sredi tedna se je pooblačilo in je bilo slišati iz daljave grom. In takrat je bilo, ko je toča pobila po Dolenjskem, po Mirenski dolini, po Novomeški okolici in po Beli Krajini. Nevihta s točo je bila že blizu nas, saj je v Trbovljah in na Vranskem in po Savinjski dolini napravila ogromno škodo, mi pa smo bili obvarovani pred to nesrečo. Lahko si mislimo, da nas je varoval ljubi Bog in Marija Pomočnica.

2.

Da, Marija Pomočnica, katere kip imamo sedaj v naši župni cerkvi, slovesno kronan in blagoslovljen. Kako lepa je ta Marija, kako ljubeznivo gledajo njene nebeške oči izpod nove krone! In ta Marija je naša, je naš neprecenljivi zaklad. Skrbimo, da ta zaklad ne bo za nas zakopan, ampak da dvigamo iz njega pomoč v naših dušnih in telesnih potrebah in težavah. Predvesm v dušnih stiskah in skušnjavah. Te vabi, dragi moj, hudo poželenje v greh, spomni se na Mar. Pomočnico v domači župni cerkvi in pokliči jo na pomoč. Te muči misel na prejšnje grehe in misel na bližnjo smrt, zdihni z zatupanjem k Mariji. Naj se tvoje tolažbe potrebno srce obrača k Mariji po besedah svetopisemskega pregovora: »Kjer je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce.« Tudi v telesnih potrebah, dragi verniki, iščite zaupno pomoč pri Mariji Pomočnici. Ako se naseli v hiši bolezen, naj bo prva vaša pot v cerkev k kronani Mariji. Vzemite s seboj zdravila in jih položite z zaupanjem pred Marijo, naj jih Ona blagoslovi. Lahko prejmete tudi tako zvani blagoslov Marije Pomočnice. Kakor ste slišali v letošnjih šmarnicah, je sv. Janez Bosko veliko, veliko ljudem pomagal in jih rešil raznih bolezni ravno s tem blagoslovom Mar. Pomočnice. Tudi ako je bolezen in nesreča pri živini, zaupajte v Mar. Pomočnico. Pridite k Njej, obljubite kako malen-

Kip Matere Božje v Pečah.

kost Njej v čast za olje, za svečavo pri Marijinem kipu in uslišani, ali vsaj potolaženi boste. Naj omenim še to, kar je za našo dušno korist nad vse važno, da imate vsak mesec 24. dan popolen odpustek, ako prejmete sv. zakramente. Ako bo le mogoče, bo takrat tudi sv. maša pred kipom Mar. Pomočnice. Na obletnico, ob prazniku Marije Pomočnice hočemo pa še posebno Mariji na ljubo storiti vse, kar bo Njej v čast in našo dušno korist.

3.

Marijo torej imamo, Marijo Pomočnico, in Njej smo se posvetili in pričakujemo od Nje pomoči. Toda s posvetitvijo smo vzeli nase tudi dolžnosti, ki nas vežejo bolj kakor tiste, ki Njej niso posvečeni. Pred vsem imamo dolžnost, Marijo prav častiti in tudi na zunaj pokazati, da smo Marijini. Častiti jo moramo in Njeno ime izgovarjati z vsem spoštovanjem. Pa imajo nekateri moški, možje in fantje, nesrečno navado, da v jezi in kletvini izgovarjajo ono grdo laško kletvino in izgovarjajo ime Madona z ostudno psovko, katere si tukaj na svetem mestu niti izgovoriti ne upam. Madona — veste li, kaj to ime pomeni?

Madona — to je Marija, to je Marija Pomočnica, to je kronana Devica. Oh, dragi moj, bodisi mož, bodisi fant, ki v svoji navadi misliš, da moraš nekaj izreči, oh reci namesto Madona reci Macedonija in če to izrečeš še tolikokrat nimaš greha, in naj velja tisti tvoj ostudni »poroka«, naj velja Macedoniji, ne pa Madoni, ne pa naši Mariji Pomočnici. Oh, prosim Vas, možje in fantje, prosim vas s povzdignjenimi rokami, prosim vas v imenu Marije, v imenu naše Marije, v imenu naše kronane Marije Pomočnice, nehajte, nehajte z ono grdo laško kletvino, s katero se žali Marija, božja Mati. — Prosim pa tudi vse, ki vam je čast Marije na srcu, posebno žene in dekleta, ko boste večkrat klečale tu pred kipom Mar. Pomočnice, da molite med drugim tudi nekaj v zadoščenje Mariji za vse sramotitve in kletve, s katerimi se žali Marija bodisi tukaj, bodisi drugod po širnem svetu.

Dolžni smo torej Marijo častiti in Njeno ime izgovarjati spoštljivo, dolžni smo pa tudi na zunaj pokazati, da Marijo spoštujemo in da smo se Njej posvetili. Glejte, Mariji v čast se oglasi trikrat na dan v zvoniku zvon: zjutraj, opoldne in zvečer — pa imajo nekateri moški to čudno navado, da se nikdar ne odkrijejo. To od sedaj naprej ne sme več biti. Potrudi se, dragi moj, in vzemi klobuk z glave — zaradi Marije, iz spoštovanja do Marije Pomočnice. Dokler zvoni angelsko češčenje, bodi odkrit, in v petek popoldne, ko zvoni v spomin Kristusove smrti, bodi odkrit. Seveda ne sme biti to zvonjenje predolgo. Zato naj tisti, ki zvoni, tudi moli, in ko odmoli, naj zvoniti neha, da se moški zopet brž pokrijejo.

Marijo torej imamo, Marijo Pomočnico, Marijo kronano. Njej smo se posvetili in hočemo to posvetitev večkrat obnoviti, zlasti pri molitveni uri in ob Marijinih praznikih. Mariji hočemo žvesti ostati, v Njo zaupati in jo ljubiti z vsem srcem, z vso dušo. Ti pa, o Marija, Marija Pomočnica, stoj nam vedno ob strani in pomagaj nam. Varuj nas in vodi nas po pravi poti v sveti raj. Amen.

Ogrizek Jakob.

HAŠ POGOJI ZA ODPUSTEK IZREDNEGA SVETEGA LETA

Pogoji za odpustek tega sv. leta so:

1. Izpoved in sv. obhajilo. Velikonočna izpoved in velikonočno sv. obhajilo ne veljata za odpustek sv. leta, pač pa sv. obhajilo, ki ga kdo sprejme za sv. popotnico.

2. Obisk štirih cerkva.

V župnijah v ljubljanskem predmestju in župnijah zunaj Ljubljane je po papeževem pismu določena povsod župna cerkev. Za tri druge cerkve pooblašča gg. župnike in župne administratorje, da vsak v svoji župniji določi cerkve, ki naj jih verniki obiskujejo za odpustek sv. leta. Cerkve morajo biti javne, v katerih je vsaj včasih sv. maša. Ni pa treba, da so vse cerkve, ki se za obisk določijo, v isti župniji. Tudi več župnij si sme določiti iste cerkve, če imajo za obisk od več župnij ugodno lego. (Napoljavne kapele, kakršne so kapele v vzgojnih zavodih, bolnišnicah, sirotišnicah i. dr., se ne morejo določiti za obiske sv. leta.)

Vsako izmed določenih štirih cerkva moramo obiskati trikrat. Moremo pa obiskati vsako cerkev trikrat kar zapored. Ko smo prvič opravili molitve v cerkvi, gremo iz cerkve in se takoj zopet vrnemo tja drugič in še tretjič.

Če sta v kraju poleg župne cerkve samo še dve drugi, je treba obiskati vsako štirikrat; če je poleg župne cerkve samo še ena, je treba obiskati vsako šestkrat. Če pa v kraju razen župne cerkve ni nobene druge, je treba obiskati župno cerkev dvanajstkrat.

3. Pri obiskih v cerkvah naj bi se spominjali zlasti odrešenja in Gospodovega trpljenja. Molimo pa pri vsakem obisku: a) pri oltarju sv. Rešnjega Telesa pet Očenašev, Zdravamarij in »Čast bodi« in v papežev namen en Očenaš, Zdravamarijo in »Čast bodi«; b) pred sv. križem trikrat apostolsko vero in dodamo enkrat pobožni vzdihljaj: »Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil«, ali namesto tega vzdihljaja kako drugo podobno

molitevco; c) pred podobo preblazene Device Marije molimo v spomin njenih žalosti sedemkrat »Zdrava Marija« in dodamo enkrat: »Sveta Mati, to te prosim, rane Kristusa naj nosim, vtisni v moje jih srce«, ali drugo tej podobno prošnjo; d) slednjič molimo pri oltarju sv. Rešnjega Telesa še enkrat apostolsko vero.

4. Če se v cerkvi, ki jo moramo obiskati za sv. leto, ne hrani vedno presv. Rešnje Telo, naj bi bilo tu, če je mogoče, vsaj ob tej priliki. Če pa to ni lahko mogoče, se zato ne sme opuščati molitev v čast presv. Rešnjemu Telesu. Apostolsko vero, ki jo drugače nazadnje molimo pri oltarju presv. Rešnjega Telesa, molimo pred sv. križem.

5. Da bi verniki laglje opravili obiske v cerkvah, smejo obiskati tudi cerkve izven domače župnije, pa tudi cerkve izven domače škofije; seveda morajo obiskati cerkve, ki so v tistem kraju določene za obiske v sv. letu.

6. Za posebne primere je sv. oče pooblastil škofo, da morejo število obiskov zmanjšati, pa tudi število cerkva, ki jih je treba obiskati. To velja zlasti, če verniki pod vodstvom svojega župnika ali njegovega namestnika obiskujejo cerkve v procesijah.

Za župnije izven Ljubljane odredjam tri javne procesije; pri vsaki procesiji bodo verniki s svojim dušnim pastrom obiskali dve cerkvi in odmolili zapovedane molitve. Prva cerkev, ki jo bodo obiskali, bodi vselej župna cerkev.

7. Za zadržane (bolniki, slabotni, oni, ki so izpolnili že 70. leto starosti, delavci, ki si z ročnim delom služijo vsakdanji kruh) lahko župnik dovoljuje olajšave.

8. Izpovednik more oprostiti posamezne vernike, ki ne morejo obiskati vseh cerkva od obiska določenih cerkva in določiti druge cerkve. More pa tudi število obiskov zmanjšati.

9. Tudi tisti, ki so bili na svetoletnem romanju v Rimu, morejo biti deležni sedanjih odpustkov.

† Gregor, škof.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

registrovana zadruga z neomejeno zavezo. — V lastni hiši ŠUTNA 22 (blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog.